

Α.Π.157.09-04-2020
Αθήνα, 9 Απριλίου 2020

Προς: Πρωθυπουργό κ. Κυριάκο Μητσοτάκη

Κοινοποίηση:

1. Υπουργό Υγείας κ. Βασίλη Κικίλια minister@moh.gov.gr
2. Υπουργό Εξωτερικών κ. Νίκο Δένδια grypek@mfa.gr
3. Υπουργό Ανάπτυξης και Επενδύσεων κ. Άδωνη Γεωργιάδη, minister.sec@mnec.gr

Θέμα: Η πανδημία επιβάλλει αλλαγή των διεθνών κανόνων για την Πνευματική Ιδιοκτησία-Επιστολή σε 37 κυβερνήσεις

Αγαπητέ κ. Πρωθυπουργέ

Η ΕΚΠΟΙΖΩ, μαζί με άλλες **32 οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών από όλο τον κόσμο και πάνω από τρεις δωδεκάδες εμπειρογνώμονες στον τομέα της υγείας, του δικαίου και του εμπορίου**, σας απευθύνουμε την επιστολή αυτή¹, με την **θερμή παράκληση να αναιρέσετε προηγούμενη απόφαση**, που στην παρούσα επιδημία, **εμποδίζει** τα μέλη του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου να εισάγουν **φάρμακα**, εμβόλια, ή διαγνωστικές εξετάσεις **παρασκευασμένα σε άλλη χώρα υπό καθεστώς υποχρεωτικής αδειοδότησης**.

Σας ζητούμε να ενημερώσετε επισήμως τον ΠΟΕ ότι η Ελληνική κυβέρνηση έχει αλλάξει πολιτική και ασκεί το δικαίωμα της ως μέλος του, να «**ειδοποιεί** οποτεδήποτε ότι θα χρησιμοποιήσει το σύστημα στο σύνολό του ή με περιορισμένο τρόπο, π.χ. μόνο σε περίπτωση εθνικής έκτακτης ανάγκης ή άλλων περιστάσεων εξαιρετικά επείγουσας ανάγκης ή σε περιπτώσεις δημόσιας μη εμπορικής χρήσης» .

Επίσης σας ζητούμε να χρησιμοποιήσετε **όλα τα νόμιμα μέσα** που είναι διαθέσιμα για την **ανάκληση του δικαιώματος εξαίρεσης ως μελών εισαγωγής**, για εμπορεύματα που παρασκευάζονται βάσει υποχρεωτικής άδειας

¹ Η επιστολή στα ελληνικά αποτελεί ουσιαστικά περίληψη και απλοποίηση [της πρωτότυπης ανοιχτής επιστολής στην αγγλική γλώσσα](#). Την πρωτοβουλία για την σύνταξή της ανέλαβε η οργάνωση [Knowledge Ecology International \(KEI\)](#)

Υπό το πρίσμα της σημερινής πανδημίας COVID-19, η οποία έχει ολέθρια αποτελέσματα στην παγκόσμια υγεία και στην παγκόσμια οικονομία, πρέπει να αξιοποιηθούν στο έπακρο, όλες οι διαθέσιμες δυνατότητες για την προάσπιση της υγείας και της οικονομίας όλων των λαών.

Οι κανονισμοί διαμορφώνονται από τους ανθρώπους για την εξυπηρέτηση των συμφερόντων τους ως σύνολο, και πρέπει να αλλάζουν όταν γίνονται εμπόδιο. Είναι περισσότερο από προφανές, ότι δεν είναι σε καμία περίπτωση συμφέρον κανενός μέλους του ΠΟΕ να παραιτηθεί κάποιο άλλο μέλος από την δυνατότητα της εισαγωγής.

Οι τεχνικές λεπτομέρειες μπορεί να είναι περίπλοκες, ιδίως για όσους δεν είναι ειδικοί, τόσο στα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας, όσο και στους κανόνες του ΠΟΕ, αλλά **στον πυρήνα του, το θέμα είναι αρκετά απλό.**

Το 2001, ο Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου (ΠΟΕ) άρχισε διαπραγματεύσεις για τους κανόνες σχετικά με τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας και την πρόσβαση στα φάρμακα. Ενώ πολλά ζητήματα διασαφηνίστηκαν και επιλύθηκαν στην [Δήλωση της Ντόχα του 2001](#) σχετικά με την TRIPS² και την δημόσια υγεία, οι διαπραγματεύσεις χρειάστηκαν σχεδόν δύο ακόμη χρόνια, για να εγκριθεί τελικά στις **30 Αυγούστου 2003** μια απόφαση που συνιστούσε περιορισμένη "**παραίτηση από τον περιορισμό των εξαγωγών**" για φάρμακα και διαγνωστικές εξετάσεις που έχουν παραχθεί με **υποχρεωτική αδειοδότηση**³. Το τελικό ψήφισμα ήταν περίπλοκο. Μεταξύ των αμφιλεγόμενων χαρακτηριστικών ήταν ο ορισμός του "επιλέξιμου μέλους εισαγωγής", το οποίο επέτρεψε στα μέλη του ΠΟΕ να κηρύξουν εαυτούς ως μη επιλέξιμους σε ορισμένες περιπτώσεις ή σε όλες τις περιπτώσεις. **Το 2017, η απόφαση αυτή κατέληξε σε επίσημη τροποποίηση της συμφωνίας TRIPS⁴. Βάσει αυτής, η πώληση αγαθών που παράγονται υπό καθεστώς υποχρεωτικής αδειοδότησης επιτρέπεται 'κυρίως για την προμήθεια της εγχώριας αγοράς. "**

² Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights, Συμφωνία για τα Δικαιώματα Πνευματικής Ιδιοκτησίας στον Τομέα του Εμπορίου

³ Υπενθυμίζεται ότι στην χώρα μας, κατόπιν [μελέτης της ΕΚΠΟΙΖΩ και σχετικές προτάσεις](#), ισχύει η [υποχρεωτική αδειοδότηση \(ν.4605/2019\)](#)

⁴ **Το νέο άρθρο 31^ο** έχει επικριθεί για την πολυπλοκότητα και τον επαχθή χαρακτήρα του. Παρ' όλα αυτά, παρέχει ένα μηχανισμό για χώρες που εξάγουν και εισάγουν φάρμακα, εμβόλια και διαγνωστικές εξετάσεις που παράγονται με υποχρεωτική άδεια

Ωστόσο, η δυνατότητα κάποιων χωρών να εισάγουν και να εξάγουν αυτές τις τεχνολογίες μπορεί να αποδειχθεί **εξαιρετικά σημαντική κατά τη διάρκεια της πανδημίας** του COVID-19, καθώς και σε άλλες περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης στον τομέα της υγείας.

Σήμερα, 37 μέλη του ΠΟΕ δεν έχουν δικαίωμα για την εισαγωγή φαρμάκων που παράγονται σε άλλη χώρα βάσει υποχρεωτικής άδειας, συμπεριλαμβανομένων των κυβερνήσεων της Αυστραλίας, του Καναδά, της Ισλανδίας, της Ιαπωνίας, της Νέας Ζηλανδίας, της Νορβηγίας, της Ελβετίας, του Ηνωμένου Βασιλείου, **Ευρωπαϊκή Ένωση, συμπεριλαμβανομένων των ακόλουθων κρατών μελών:** Αυστρία, Βέλγιο, Βουλγαρία, Κροατία, Κύπρος, Τσεχία, Δανία, Εσθονία, Φινλανδία, Γαλλία, Γερμανία, **Ελλάδα**, Ουγγαρία, Ιρλανδία, Πορτογαλία, Ρουμανία, Σλοβακία, Σλοβενία, Ισπανία, Σουηδία.

Ήδη, η Γερμανία, ο Καναδάς, η Αυστραλία και η Χιλή, διαμορφώνουν τις προϋποθέσεις, ώστε να εκδώσουν υποχρεωτικές αδειοδοτήσεις πιο εύκολα.

Τελειώνοντας την επιστολή μας, και μην επιθυμώντας να επεκταθούμε σε περισσότερες τεχνικές λεπτομέρειες, τις οποίες θα δείτε [στην πρωτότυπη επιστολή](#), θα θέλαμε να τονίσουμε:

- την **σημασία της ενημέρωσης του ΠΟΕ** για την αλλαγή της πολιτικής της Ελληνικής Κυβέρνησης, **αναφορικά με το δικαίωμα εισαγωγής φαρμάκων-εμβολίων-διαγνωστικών εξετάσεων παραχθέντων υπό καθεστώς υποχρεωτικής αδειοδότησης**
- την **κατεπείγουσα ανάγκη της χώρας μας, εν μέσω της πανδημίας Covid-19, να προμηθευτεί σε χαμηλές κατά το δυνατόν τιμές, τα αναγκαία για την αντιμετώπισή της**
- την **δυνατότητα του Ελληνικού κράτους να χρησιμοποιήσει την υποχρεωτική αδειοδότηση, όπως αυτή καθορίζεται [στον σχετικό νόμο](#)**
- την **δυνατότητα της ελληνικής φαρμακοβιομηχανίας να παράγει γενόσημα υψηλής ποιότητας**

Ευελπιστώντας ότι θα λάβετε υπόψη σας την γνώμη της παγκόσμιας κοινωνίας των πολιτών και των εμπειρογνομόνων, σας ευχαριστούμε για τον χρόνο σας και παραμένουμε στην διάθεσή σας

Με εκτίμηση,

Εκ μέρους του ΔΣ

Ελένη Αλευρίτου

Γιατρός, Πρόεδρος ΕΚΠΟΙΖΩ

ΥΓ. Ακολουθεί ο κατάλογος με τους υπογράφοντες φορείς και εμπειρογνώμονες

Υπογράφουν

Organizations

Access to Medicines Ireland

AIDES (France)

ARAS – the Romanian Association Against AIDS

Asociación por un Acceso Justo al Medicamento, Spain

BEUC (Bureau Européen des Unions de Consommateurs)

Consumer Action (USA)

Consumer Association the Quality of Life-EKPIZO

Global Justice Now

Groupe Sida Genève

Health Action International (HAI)

Health Gap

Institute for Agriculture and Trade Policy

International Treatment Preparedness Coalition (ITPC)

KEI Europe

Knowledge Ecology International (KEI)

LWC Health

Médecins Sans Frontières Access Campaign

Prescrire

Public Citizen

Public Eye

Public Health Association of Australia

Salaried Medical Specialists/ Toi Mata Hauora, New Zealand

Salud por Derecho

STOPAIDS

T1International

TransAtlantic Consumer Dialogue (TACD)

Treatment Action Group (TAG)

Union for Affordable Cancer Treatment (UACT)

Universities Allied for Essential Medicines (UAEM)

Vrijschrift Foundation

Aidan Hollis, Professor of Economics, University of Calgary, Canada

Ariel Katz, Associate Professor at the Faculty of Law, University of Toronto, Canada

Benjamin Mason Meier, Associate Professor of Global Health Policy, University of North Carolina at Chapel Hill, USA

Brook K. Baker, Professor, Northeastern University School of Law, Senior Policy Analysis Health GAP

Christopher Jon Sprigman, Professor of Law, New York University School of Law

David Hammerstein, former Member of the European Parliament

Deborah Gleeson, Senior Lecturer in Public Health, La Trobe University, Australia

Ellen 't Hoen LL.M PhD, Director, Medicines Law & Policy and University Medical Centre Groningen, the Netherlands

Frederick Abbott, Edward Ball Eminent Scholar Prof. of Law, Florida State University College of Law, USA

Graham Dutfield, Professor of International Governance, School of Law, University of Leeds, United Kingdom

Howard Knopf, Macera & Jarzyna LLP, Ottawa, Canada

James Andrew Elliott, Canada. T1International Trustee

Jane Kelsey, Professor of Law, The University of Auckland, New Zealand

Jerome H. Reichman, Bunyan S. Womble Professor of Law, Duke Law School

Joel Lexchin MD, Professor Emeritus, School of Health Policy and Management, Faculty of Health, York University, Toronto ON, Canada

Jordan Jarvis, MSc, DrPH Candidate, London School of Hygiene & Tropical Medicine, UK; Research Affiliate, MAP-Centre for Urban Health Solutions, St. Michael's Hospital, Toronto, Canada

Joseph Stiglitz, University Professor, Columbia University, and recipient of the Sveriges

Julia Reda, former Member of the European Parliament

Ken Shadlen, Professor of Development Studies and Head of Department, Department of International Development, London School of Economics and Political Science (LSE)

Kristine Husøy Onarheim, MD, PhD., Institute for Global Health, University College London and Bergen Centre for Ethics and Priority Setting, University of Bergen

Margo A. Bagley, Asa Griggs Candler Professor of Law, Emory University School of Law, Faculty Fellow, Emory Global Health Initiative (EGHI), Collaborator, Harvard University Global Access in Action (GAiA) Program

Matthew Herder, Associate Professor, Faculties of Medicine & Law, Dalhousie University, Canada

Michael A. Geist, Professor, University of Ottawa, Faculty of Law

Myra J. Tawfik, Professor of Law, EPICentre Professor of IP Commercialization and Strategy, University of Windsor, Canada

Pascale Chapdelaine, Associate Professor, University of Windsor Faculty of Law. Ontario, Canada

Richard Laing, Professor, Department of Global Health, Boston University School of Public Health

Rochelle Dreyfuss, Pauline Newman Professor of Law, NYU School of Law and Arthur Goodhart Visiting Professor in Legal Science University of Cambridge

Ronald Labonté, FCAHS, HonFFPH, Professor and Distinguished Research Chair in Globalization and Health Equity, School of Epidemiology and Public Health, University of Ottawa, Canada

Ruth Lopert, Adjunct Professor, Dept of Health Policy and Management, George Washington University

Sean Flynn, American University Washington College of Law

Shyamkrishna Balganesh, Professor of Law, University of Pennsylvania Law School.

Suerie Moon, Global Health Centre, Graduate Institute of International and Development Studies, Geneva, Switzerland

Thiru Balasubramaniam, Member of the Coordination Committee, European Alliance for Responsible R&D and Affordable Medicines

Trudo Lemmens (LicJur, LLM bioethics, DCL), Professor and Scholl Chair in Health Law and Policy, Faculty of Law, University of Toronto, Canada

Uma Suthersanen, PhD. Professor and Chair in International Intellectual Property Law Centre for Commercial Law Studies, Queen Mary University of London

Yannis Natsis, Management Board member, European Medicines Agency